

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI POLITYKI SENIORALNEJ**
(NR 40)
z dnia 4 czerwca 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Polityki Senioralnej (nr 40)

4 czerwca 2025 r.

Komisja Polityki Senioralnej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Joanny Borowiak (PiS)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

- informację ministra do spraw polityki senioralnej na temat kierunków zmian w programach „Senior+” i „Aktywni+” po 2025 r.,
- sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Marlena Muszyńska** dyrektor Departamentu Polityki Senioralnej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Justyna Pankowska** radna Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, **Zbigniew Tomczak** przewodniczący Obywatelskiego Parlamentu Seniorów wraz ze współpracownikami, **Barbara Ruszkowska-Gębka** członek Zarządu Głównego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, **Jerzy Płókarz** prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej, **Igor Marczak** wiceprezes Fundacji SeniorApp oraz **Krystyna Lewkowicz** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Elżbieta Przybylska** i **Jolanta Szymańska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł **Joanna Borowiak (PiS)**:

Dzień dobry.

Otwieram 40. posiedzenie Komisji Polityki Senioralnej.

Witam serdecznie wszystkich państwa posłów pracujących w Komisji. Witam również zaproszonych gości w osobach: pani Marleny Muszyńskiej, dyrektora Departamentu Polityki Senioralnej w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, której towarzyszą pani Emilia Pikula i pani Martyna Lenar-Pilarska. Witam serdecznie panią Krystynę Lewkowicz, stałego doradcę Komisji, pana Przemysława Mrocza, prezesa SeniorApp, który jest z nami, pana Igora Marczaka, wiceprezesa SeniorApp, pana Zbigniewa Tomczaka, przewodniczącego Obywatelskiego Parlamentu Seniorów. Witam również panią Barbarę Ruszkowską-Gębka, członka Zarządu Głównego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, witam serdecznie panią Elżbietę Wiśniewską, wiceprzewodniczącą Warszawskiej Rady Seniorów, pana Jerzego Płókarza, prezesa Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej – już nauczyłam się na pamięć, panie Jerzy, dzięki pana obecności. Witam panią Bożenę Sałacińską z Obywatelskiego Parlamentu Seniorów oraz pana Jana Kwiatkowskiego, przewodniczącego komisji zdrowia tegoż właśnie gremium.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Mamy dziś do rozpatrzenia informację ministra do spraw polityki senioralnej na temat kierunków zmian w programach „Senior+” i „Aktywni+” po 2025 r.

Proszę panią dyrektor Marlenę Muszyńską o przedstawienie informacji. Bardzo proszę, pani dyrektor.

Dyrektor Departamentu Polityki Senioralnej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów **Marlena Muszyńska**:

Bardzo dziękuję.

Szanowni państwo, bardzo dziękuję. Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, informacja na temat kontynuacji prac czy też realizacji programów „Aktywni+”, „Senior+” wygląda następująco, że obecnie w Departamencie Polityki Senioralnej trwają prace nad ewaluacją obu tych programów. Na podstawie tych programów czy też na podstawie wyników ewaluacyjnych będą również proponowane kierunki realizacji w tych dwóch programach. Oczywiście ta informacja już była w zeszłym roku państwu przedstawiana, była przekazywana

na piśmie, natomiast jeśli chodzi o kierunki zmiany, o które pani przewodnicząca pytała, to odwołam się po pierwsze do „Senior+” na początku.

„Senior+”, szanowni państwo, to jest realizacja działań w ramach ośrodków wsparcia, które są powoływane na podstawie dwóch modułów. Moduł pierwszy zakłada wyremontowanie budynku na rzecz ośrodka wsparcia, a drugi moduł dotyczy utrzymania tej placówki w ramach realizacji działań na rzecz osób starszych. W tych dwóch obszarach informacji, które otrzymujemy do departamentu, w ramach różnych konsultacji, które były prowadzone z osobami starszymi, ale też z jednostkami samorządu terytorialnego, ważne jest, aby ta forma działania była formą bardziej dostępną dla osób starszych bez takiego bardzo mocnego akcentu, który jest położony na pomoc społeczną.

Dlaczego? Dlatego że aktualnie w ramach dostępnej ustawy o pomocy społecznej te ośrodki wsparcia są powoływane m.in. w oparciu o ustawę o pomocy społecznej. Wobec tego wymogi, które są określone dla ośrodków wsparcia w ramach ustawy o pomocy społecznej, muszą być stosowane również przez JST. To oznacza, szanowni państwo, że nie wszystkie osoby starsze mają możliwość uczestniczenia właśnie w tych zajęciach, dlatego projektując nowy program od 2026 r., bardzo ważne jest, aby te placówki, które będą placówkami dla osób starszych, były placówkami dostępnymi. Chodzi o to, żeby odejść od kryteriów, które są w ramach pomocy społecznej, tak żeby to było miejsce dostępne dla wszystkich osób, które będą chciały w tych placówkach uczestniczyć, korzystać z nich czy też podejmować różne inicjatywy na rzecz osób starszych. To, jeżeli chodzi o „Senior+”.

Jeżeli chodzi o program „Aktywni+”, czyli program skierowany do organizacji pozarządowych, to w tym konkretnym programie, szanowni państwo, plany od 2026 r. są następujące. Przede wszystkim mając na uwadze roczne konkursy czy roczne projekty, które są często projektami krótkimi... Organizacje pozarządowe często przez rok mają pewne wyzwania w realizacji różnych zadań oraz powtarzalności pewnych działań społecznych na rzecz osób starszych. Planujemy, że te konkursy będą w ujęciu trzyletnim. To znaczy chodzi o to, żeby taki konkurs dla organizacji pozarządowych był przygotowany nie w ujęciu rocznym, tylko trzyletnim.

Oznacza to, że, po pierwsze, organizacje pozarządowe będą miały możliwość stałego finansowania przez trzy lata – oczywiście jeżeli otrzymają dofinansowanie. Po drugie, to taka stabilność finansowa, o której często organizacje mówią. Zgłaszają, że to ważne, aby stabilność była. Trzyletnie programy czy trzyletnie umowy są dla nas z punktu widzenia dalszej realizacji programu istotne i ważne.

Tak że bardzo dziękuję, szanowni państwo. Jeżeli są pytania, to zapraszam.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Dziękuję, pani dyrektor.

Otwieram dyskusję. Zachęcam państwa posłów do zadawania pytań. Bardzo proszę, czy ktoś z państwa posłów zechciałby?

Pani poseł Agnieszka Buczyńska. Proszę uprzejmie.

Posel Agnieszka Buczyńska (Polska2050-TD):

Szanowna pani przewodnicząca, chciałabym zadać pytanie dotyczące, po pierwsze, harmonogramu przeprowadzanej ewaluacji. Czy państwo macie taki harmonogram dotyczący tych programów, które były realizowane?

Czy planowane jest w ogóle na kolejne lata zwiększenie środków zarówno programu „Senior+”, jak i programu „Aktywni+”?

Pytanie trzecie dotyczy operatora programu „Aktywni+”. Czy państwo rozważaliście, żeby operatorem konkursu dla organizacji pozarządowych był Narodowy Instytut Wolności, który zajmuje się dedykowaniem środków na różne rodzaje wsparcia? Czy to w ogóle w jakiś sposób było rozważane?

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję, pani poseł.

Czy jeszcze ktoś z państwa posłów teraz?

To poproszę panią dyrektor o odpowiedź.

Dyrektor departamentu KPRM Marlena Muszyńska:

Tak, bardzo dziękuję.

Jeżeli chodzi o pierwsze pytanie dotyczące ewaluacji, plan jest taki, żeby do końca sierpnia ewaluacja została zakończona. Ona jest o tyle strategiczna, że chcielibyśmy, żeby była przeprowadzona, po pierwsze, we wszystkich województwach, po drugie, żeby uwzględniała głos osób starszych, głos organizacji pozarządowych, głos instytucji, które również są zaangażowane w proces. Również organizacji, które na co dzień działają w obszarze wspierania osób starszych. Element badawczy jest bardzo ważny z punktu widzenia właściwego zaplanowania działań od 2026 r. To jest pierwsze pytanie.

Jeżeli chodzi o budżet, aktualnie trwają prace nad przygotowaniem budżetu, więc na ten moment nie mogę podać szczegółów, bo jeszcze trwają rozmowy na temat możliwości zwiększenia budżetu na te dwa konkursy.

Jeżeli chodzi o operatora, o którego pani zapytała – w tym momencie jest planowana generalnie realizacja projektu „Aktywni+” na kolejne lata, więc również możliwości realizacji większości zadań przez inne jednostki są rozpatrywane w zakresie takiego zarządzania całościowego projektów, które są też – jak pani powiedziała – w NIW. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Dziękuję.

Czy ktoś jeszcze z państwa posłów? Nie ma pytań, to ja może pozwolę sobie zabrać głos.

Pani dyrektor, pani wspomniała, że pytaliśmy o to jako Komisja w ubiegłym roku. Tak, pytaliśmy o to, bo dla mnie jest też istotne, żeby podkreślić, że tematyka wynika z harmonogramu prac Komisji i autorem tych tematów są wszyscy posłowie z Komisji Polityki Senioralnej. Pani dyrektor, pamiętam, jak państwo opowiadaliście, że jeszcze się do tego nie przymierzacie, że jeszcze potrzeba czasu i ta odpowiedź pada dzisiaj.

Pani dyrektor, chciałam zapytać, ponieważ na drugiej stronie tej lakonicznej odpowiedzi od pani minister mamy takie oto zdanie: „Rozpoczęcie prac w zakresie ewaluacji programów planowane jest na pierwszy kwartał 2025 r.”. Planowane, czyli tak jakby się jeszcze nie rozpoczęło, a mamy już kolejny kwartał. Jak państwo posłowie popatrzą na tytuł tej odpowiedzi, to zobaczą sygnaturę z lutego 2024 r. Czy jest to pismo, które państwo przygotowywaliście dla nas w tym roku? Mamy czerwiec. Czy jest to pismo sporządzone na zasadzie kopiuj-wklej z sygnaturą z lutego 2024 r.? Ta odpowiedź chyba nie jest konieczna, bo sygnatura jest z ubiegłego roku i to pismo w mojej ocenie nic nowego nie wnosi. Zapytaliśmy jako Komisja po raz kolejny, dlatego że chcieliśmy uzyskać konkretne odpowiedzi.

Dziękuję pani poseł Buczyńskiej, że o to zapytała, bo ja też chciałam o te środki zapytać – czy to zwiększenie nastąpi? Pani dyrektor... Ja oczywiście jeszcze nie zamykam dyskusji i poproszę państwa przedstawicieli strony społecznej, żeby zadali pytania, które chcą zadać. Nie oczekuję odpowiedzi pani na to, tylko po prostu stwierdzam fakt, że pismo jest z datą luty 2024 r., a mamy czerwiec 2025 r.

Bardzo proszę. Kto z państwa przedstawicieli strony społecznej?

Dyrektor departamentu KPRM Marlena Muszyńska:

Pani przewodnicząca, jeżeli mogę.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Tak. Proszę, pani dyrektor.

Dyrektor departamentu KPRM Marlena Muszyńska:

Bardzo przepraszam, natomiast rzeczywiście to pismo było przygotowane w 2024 r., ale również na tę Komisję otrzymaliście państwo od nas nowe pismo. Być może jakiś błąd techniczny się pojawił, bo rzeczywiście nie śmiałabym przyjść na Komisję z odpowiedzią z 2024 r. Przepraszam.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Przepraszam pani dyrektor, ale w treści jest 2025 r. Ja mówię o sygnaturze. My mamy treść z 2025 r.

Dyrektor departamentu KPRM Marlena Muszyńska:

Tak, ale odpowiedź na tę Komisję jest, pani przewodnicząca, inna. Przepraszam.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Więc moje pytanie do sekretariatu Komisji – czy my mamy to pismo, o którym pani dyrektor mówi?

Kiedy pani przesyłała to pismo, pani dyrektor?

Dyrektor departamentu KPRM Marlena Muszyńska:

Musimy sprawdzić w sekretariacie.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

To proszę sprawdzić teraz. Proszę teraz to ustalić.

Bardzo proszę, pani Krystyna Lewkowicz, stały doradca Komisji.

Stały doradca Komisji Krystyna Lewkowicz:

Dzień dobry państwu.

Proszę państwa, można powiedzieć, że w tym programie jestem od początku świata, ponieważ środowisko uniwersytetów trzeciego wieku było jakby inicjatorem powstania takiego rządowego programu. Później cały czas, przez wiele lat, byliśmy jego beneficjentami. W związku z tym można powiedzieć, że zgromadziliśmy dość dużą dozę doświadczeń z realizacji i przebiegu tego programu.

Od wielu lat wnioskowaliśmy do resortu pracy o dokonanie ewaluacji tego projektu, a jednocześnie o jego reformę. Z każdym rokiem coraz więcej było tych wniosków o dokonanie zmian. Niestety najpierw był COVID-19, później było po COVID-19, później dwa lata trwała kontrola Najwyższej Izby Kontroli. Moje dwie fundacje także były kontrolowane, i to niezwykle dokładnie, ponieważ kontrolerzy siedzieli przez trzy miesiące po osiem godzin codziennie i absorbowali nas swoją kontrolą, więc możecie sobie państwo wyobrazić szczegółowość tej kontroli. Wszystko jest do przeżycia, w związku z tym zarówno organizacje senioralne, jak i NIK przedstawiły wnioski pokontrolne, które znowu były analizowane w resorcie pracy. Dość długo utrzymywano, że na razie ta reforma nie jest możliwa, bo muszą zostać przeanalizowane wnioski NIK, wyciągnięte z nich jakieś nauki – wtedy dopiero możliwe stanie się przystąpienie do reformy.

Chciałabym powiedzieć, że przez te wiele lat zgromadziliśmy bardzo dużą wiedzę, jak również różne propozycje zmian w tym projekcie. Chciałabym w tym momencie złożyć na ręce pani dyrektor deklarację, że jak najbardziej chcemy się włączyć w te prace, dlatego że nie ma co wywierać otwartych drzwi i wymyślać prochu, skoro my nad tym pracowaliśmy kilka lat i mamy bardzo obszerny materiał. Można powiedzieć, że z punktu widzenia organizacji senioralnej mamy pełną ewaluację tego projektu. Zawarliśmy ją w „Pakcie na rzecz seniorów” – dokumencie programowym wielkiego kongresu, który się odbył w zeszłym tygodniu. Ale już w tej chwili powołaliśmy zespół roboczy pod kierunkiem prof. Janusza Szymborskiego, który też od wielu lat z nami współpracuje. Przystępujemy do wdrażania tego paktu.

Oczywiście jakby zbiegły się te dwie rzeczy. Z jednej strony sami mamy poczucie, że temat reformy jest bardzo pilny, skoro nowa edycja projektu ma się zacząć w 2026 r., a z drugiej strony dzisiaj na posiedzeniu Komisji Polityki Senioralnej stanął akurat ten temat, więc myślę, że to jest akurat zbieg takich terminów, który dobrze się ułożył. I powtarzam: skorzystajcie państwo z tej naszej wiedzy. W każdej chwili możemy się u pani zjawić, przedstawić szczegółowe uzasadnienia niektórych rzeczy. To są różnej maści rzeczy, poczynawszy od tego, o czym mówiła pani poseł.

Co do waloryzacji – ten budżet był ustalony w 2013 r. Wtedy był pilotaż tego projektu, a zatem w ciągu 13 lat policzcie sobie państwo samą inflację, co się stało z tą kwotą 40 mln zł po 13 latach. Ona zmalała niemalże do połowy i nie była waloryzowana w żadnym układzie. Ponadto jeżeli zmniejszycie państwo liczbę priorytetów z czterech do dwóch, to dobrze, natomiast na kongresie wnioski i doświadczenia pani minister Okły-Drewnowicz zbiegły się z naszymi, ponieważ bardzo mocno uwypukliła sprawę edukacji, i to bardzo szerokiej edukacji. Ja też mówię już od dłuższego czasu, że wszyscy musimy się ciągle uczyć, ale nam jest już potrzebna w tej chwili edukacja na zupełnie innym poziomie, niż to było parę lat wcześniej.

Nie ucicie nas już, jak się zakłada rady seniorów, jak się przechodzi przez ulicę na czerwonym czy na zielonym świetle, bo to mamy za sobą. My potrzebujemy zarządzania ryzykiem, potrzebujemy przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu, potrzebujemy się zapoznać ze sztuczną inteligencją – co to jest, czy to nam zagraża, czy to daje nam szansę, bo o tym się

dużo mówi; co to jest zrównoważony rozwój, jaka jest rola uniwersytetów trzeciego wieku, jak również innych organizacji senioralnych w tymże zrównoważonym rozwoju. Krótko mówiąc, mówimy o odpowiedzialności środowiska seniorów za przyszłość. Nie tylko za to, co jest dzisiaj, ale i co będzie jutro, w przyszłości.

Teraz przechodząc już bardzo szybko do ewaluacji projektu, powiem tak. W tym projekcie trzeba zmienić praktycznie wszystko, trzeba go napisać od początku. Już nie ma co wprowadzać jakichś kosmetycznych zmian: a, e, przecinek w lewo czy w prawo. Trzeba go napisać od początku, poczynając od negocjacji z rządem na temat kwoty budżetu, bo to jest zasadnicza sprawa, ale także poprzez zawartości priorytetów.

Pani dyrektor, sama pani wie, że w tym regulaminie, który był niezmienny przez 12 lat, zawarte są również takie, nazwijmy to, lapsusy, śmieszne sprawy, które my, przyznam się szczerze, jako liderzy organizacji sobie lekceważyliśmy, bo mówiliśmy: „Kto będzie tego wymagał? To jest tak idiotyczne, że nawet nie ma co czytać”. Otóż się myliliśmy, bo przyszli bardzo smutni kontrolerzy NIK i powiedzieli, że oni nie są od oceny zawartości tego projektu, oni są od egzekwowania jego treści. Ja już tu państwu kiedyś opowiadałam, że kontroler NIK żądał ode mnie imiennego wykazu 300 osób z pokwitowaniem, kto wzięł gazetę, którą wydałam w ramach tego projektu.

Stało się też coś, co jest dla mnie niezrozumiałe. Od wielu lat postulowaliśmy o zmianę wyceny wkładu własnego, osobowego. To było od 20 lat niezmienione – 25 i 75 zł za prace wysokospecjalistyczne. Otóż dochodzi do takich sytuacji, że bardzo dużo posłów, senatorów, wybitnych profesorów przychodzi do organizacji senioralnej z wykładami, prelekcjami, spotkaniami autorskimi. Zachowują się elegancko i rezygnują z honorarium. Co ja muszę wtedy zrobić? Podać im wtedy kartę pracy, dać im do podpisu porozumienie wolontariackie. Bierze taki wybitny pan czy pani to porozumienie i czyta na pierwszej stronie, że jego praca u mnie warta jest – słownie – 40 zł. Nasze wieloletnie postulaty, żeby te stawki urealnić, tak urealniono, że z 75 zł z zmieniono na 40 zł. To jest jeden z tych.

Proszę państwa, wszystkie jednostki finansująco-kontraktujące w ostatnich latach przeszły na powierzenie. Rzadko kiedy spotyka się wymóg wkładu własnego. W tym projekcie w dalszym ciągu jest wymagany wkład własny. Według ostatnich danych wyceniany na 40 zł za godzinę.

Proszę państwa, dalej. Mówiła pani już, i to bardzo dobrze, że taki pomysł powstał – roczne projekty funduszy aktywnych trwały de facto 5–6 miesięcy, a jednocześnie termin harmonogramu, czyli rozpoczęcia projektu był...

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Ja bardzo przepraszam pani Krystyno, tylko to są szczegóły, to, o czym pani mówi. To raczej na to spotkanie, które pani proponowała, takie bardziej robocze. Przepraszam, bo jeszcze są inni mówcy. Dziękuję

Stały doradca Komisji Krystyna Lewkowicz:

Już, pani przewodnicząca, się poprawiam.

W każdym razie rzeczywiście może te szczegóły zostawmy sobie, pani dyrektor, na bezpośrednią rozmowę. Jestem w każdej chwili do dyspozycji.

Nie mam bezpośrednich doświadczeń z funduszem „Senior+”, tym na domy pomocy, ale nasze zaprzyjaźnione organizacje prowadzą takie domy i wiem z ich relacji, że również mają bardzo wiele przemyślanych wniosków dotyczących zmian w tym projekcie, więc proponuję również zaprosić na takie spotkanie – razem czy osobno – organizacje, które realizowały program „Senior+”. Mają gotowe wnioski ewaluacyjne i ufam, że to może być jedynie pomocne dla państwa.

Proszę państwa, jeszcze jedna sprawa. Powracam jeszcze na chwilę do edukacji. Jeżeli chodzi o strategię wielkich koncernów, firm społecznie odpowiedzialnego biznesu, w każdej strategii pojawia się filar. I to nie program, kierunek, tylko filar pod tytułem edukacja, czyli, krótko mówiąc, do tej edukacji zaczęli wszyscy przykładąć ogromną wagę. To jest bardzo dobry kierunek, żeby wydzielić z tego funduszu „Aktywnych+”, to wszystko, co się kwalifikuje na pomoc społeczną, bo pomoc społeczna ma swoje fundusze i swoich decydentów, natomiast skupić się na tym, co jest szczególnie ważne dla aktywności osób starszych, bo my o aktywności mówimy wtedy, kiedy oceniamy tylko aktywność seniorów. Proszę zobaczyć, że to jest

dziedzina, w której pozytywne skutki aktywności seniorów przekładają się na cały szereg innych dziedzin: na rynek pracy, na zapotrzebowanie na służbę zdrowia, nawet na poradnie zdrowia psychicznego, bo powszechnie się mówi, że uniwersytety trzeciego wieku są antidotum na wszelkiego rodzaju dolegliwości psychiczne.

Kończąc i dziękując za głos – pani dyrektor, proszę po prostu wyznaczyć jakiś termin dogodny dla siebie, kiedy może pani nas przyjąć, a my przyjdziemy z gotowymi propozycjami. Wtedy określicie państwo te, które już sami przyjęliście, a może pochylicie się chwilę na tym, co my proponujemy. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję, pani Krystyno, za obszerną i merytoryczną wypowiedź.

Bardzo proszę, o głos prosił pan Zbigniew Tomczak, Obywatelski Parlament Seniorów, tak? Nie. Tak mi się wydawało. To w takim razie, kto z państwa jeszcze chce zabrać głos?

Bardzo proszę, pan Jerzy Płókarz.

Prezes Krajowego Sztabu Ratownictwa Społecznej Sieci Ratunkowej Jerzy Płókarz:

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, pani dyrektor, zacznę tak. Z całą sympatią dla pani dyrektora – bardzo proszę, żeby to, co zaraz powiem, zostało odebrane merytorycznie, a nie politycznie. Mam takie pytania i takie uwagi. Czy wprowadzenie trzyletniego finansowania, które daje stabilność w finansowaniu projektu, nie zablokuje w kolejnych latach organizacjom starania się, bo zabraknie budżetu? Czy zapewnicie państwo wystarczające środki finansowe, żeby co roku takie trzyletnie projekty mogły uzyskiwać dofinansowanie? Wiadomo, że to rośnie. Jest konieczność pewnego kompromisu pomiędzy możliwością dania szansy różnym organizacjom a stabilnością działania, która to stabilność działania jest bardzo istotna, nawiasem mówiąc.

Dlaczego w takim razie nie zrobić rozstrzygnięcia konkursu naboru ofert pod koniec roku, żeby to działało od początku roku? Wtedy organizacja będzie wiedziała, że realizuje dane zadanie czy dane przedsięwzięcie. Pod koniec roku rozstrzyga się konkurs, którego realizacja ma się zacząć 1 stycznia, i wiemy, czy możemy liczyć na jakieś wsparcie finansów itd.

Następne pytanie dotyczy oceny strategicznej, bo na przykład poprzedni rząd oceniał wnioski organizacji pod kątem, co dana organizacja robi – czy jest tylko pseudoideowa pseudoorganizacja, która ma idee tylko wtedy, jak na coś jest dofinansowanie, a jak dany temat nie jest dofinansowany, to już nie jest ich ideą, bo wtedy interesuje ich co innego, na co są pieniądze. Ponadto czy jest to organizacja, która realizuje jakieś działania na rzecz osób starszych w podeszłym wieku, czy ona będzie po ewentualnym skończeniu się finansowania dalej działała, czy wcześniej działała bez finansowania. Czyli chodzi o to, że jest to autentyczna aktywność społeczna osób starszych, a nie tylko coś pod szyldem NGO, tak naprawdę firma biznesowa, w przypadku której właściciel fundacji zatrudnia pracowników, ale tylko wtedy, jak rząd zapłaci mu za wykonaną usługę, a jak nie zapłaci, to tam nie ma żadnej idei. Czy też chodzi o finansowanie małej grupy cwaniaków, którzy jeszcze nic w życiu społecznie nie zrobili? Przeważnie zwracają się do rządu o pieniądze na szkolenie, bo oni chcą nas szkolić, jak mamy prowadzić organizację społeczną, którą prowadzimy już od kilkudziesięciu lat. Mamy olbrzymie doświadczenie społeczne. Czy chodzi o aktywizację szerokiej rzeszy ludzi, czy też, jak powiedziałem, interes niewielkiej grupy cwaniaków, a zrażenie milionów ludzi zrzeszonych w społecznych organizacjach? Bo jak popatrzymy, ile organizacji jest dofinansowywanych, to jest to kropla w morzu ogółu organizacji społecznych. Większość organizacji społecznych często nawet nie pisze wniosku.

Przyznam się szczerze, że nasza organizacja po doświadczeniu zeszłego roku... Ja nawet nie wiem, czy został ogłoszony czy zakończony nabór w tym roku. Powiedzieli, jak się spotkali z tym, że dofinansowane były jakieś projekty, a działalność organizacji, w której przytłaczająca część działaczy to seniorzy... Aktywizują seniorów w zakresie ratowania życia i niesienia pomocy seniorom w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia życia i zdrowia, w sytuacji pomocy seniorom, gdy zostają oszukani. Nie szkolenie, przestrzeganie, bo to każdy potrafi, ale skuteczne przeciwdziałanie już zawartej umowie i unieważnianie tej umowy. Ja bardzo proszę...

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Panie Jerzy, ale bardzo proszę.

Panie Jerzy, to też są jakieś takie niuanse. Nie bardzo widzę związek z planami ministra. Proszę zmierzać do brzegu. Bardzo proszę.

Prezes KSRSSR Jerzy Płókarz:

Akurat spotkaliśmy się z ministrem.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Panie Jerzy, ale to też taka sama sytuacja jak w przypadku pani Krystyny.

Bardzo proszę kończyć już, dobrze? Dziękuję.

Prezes KSRSSR Jerzy Płókarz:

Zmierzam do końca, ale uważam, że jest to naprawdę ważne z punktu widzenia organizacji społecznych.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Panie Jerzy, rozumiem, tylko mamy też komisje, głosowania. Bardzo proszę.

Prezes KSRSSR Jerzy Płókarz:

Ja rozumiem. Mogę nic nie mówić.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Proszę podsumować. Dziękuję.

Prezes KSRSSR Jerzy Płókarz:

Żeby była jasność – to nie tylko rząd Prawa i Sprawiedliwości patrzył, co ta organizacja robi, na zasadzie decyzji strategicznej jako rząd, który kieruje polityką społeczną. Robił to każdy rząd. Trzy kadencje temu był rząd Platformy Obywatelskiej. Pan wiceminister Jarosław Duda też patrzył strategicznie, jaka organizacja, co robi – i były wspierane. W tej chwili od roku poculiśmy, że to nie ma żadnego znaczenia.

Jestem przedstawicielem organizacji apolitycznej, ale merytorycznie czujemy znowu, że cwaniacy pod szyldem NGO chcą robić biznes, a rzeczywista działalność społeczników nawet nie pisze wniosków, bo mówią, że szkoda papieru. Tak słyszę od niektórych organizacji, a oprócz KSRSSR reprezentuję Sejmik Osób Niepełnosprawnych, czyli zrzeszenie ponad 10 organizacji. Niektóre organizacje mówią: „Nie, wiesz, nie piszemy nawet, szkoda papieru”. Czy o to chodzi? Ja myślę, że warto się nad tym zastanowić i przeanalizować. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję, panie Jerzy.

To bardzo ważna kwestia. Jeszcze słówko do pana po Komisji skieruję, natomiast teraz już bardzo dziękuję. Nie ma już osób, które... Dobrze, już sekundkę, zaraz panu oddam głos.

Ale pani dyrektor, sprawdziła pani z sekretariatu Komisji – pismo, o którym pani dyrektor mówi, do nas nie wpłynęło. Pani ma przed sobą jakieś pismo, ale my tego niestety nie mamy, więc tak naprawdę tylko bazujemy na tym, co pani dyrektor do nas powiedziała dzisiaj, bo materiał z państwa departamentu nie wpłynął jako odpowiedź na adres mailowy Komisji Polityki Senioralnej.

Dyrektor departamentu KPRM Marlena Muszyńska:

Sprawdziłam, tak jak pani przewodnicząca poprosiła. Mam potwierdzenie, że 30 maja zostało wysłane do Kancelarii Sejmu. Dlatego może po Komisji sprawdzimy, żeby teraz tutaj tego... Bo generalnie, szanowni państwo, to, co powiedziałam, było uzupełnieniem pisma, które zostało do państwa wysłane, a nawet w tej wypowiedzi znalazło się więcej niż to, co było w piśmie. Więc możemy na piśmie doszczegółowić różne informacje, które państwo będziecie chcieli. Nie ma problemu.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Pani Elżbieto, czy możemy coś odpowiedzieć? Adres Kancelarii Sejmu, rozumiem, jest właściwym adresem. Czy adres Komisji powinien być? Na maila Komisji wysyłamy odpowiedzi, a nie na adres Kancelarii Sejmu, pani dyrektor.

Dyrektor departamentu KPRM Marlena Muszyńska:

Pani przewodnicząca, muszę sprawdzić, bo mam informację SMS, więc teraz nie chciałabym tego rozstrzygać. Uzupełnimy to po spotkaniu.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Mamy informację taką i widzimy, że jeżeli chodzi o adres korespondencyjny Komisji, nie mamy odpowiedzi, więc uprzejmie proszę o przesłanie tej odpowiedzi.

Bardzo proszę, o głos prosił pan Przemysław Mroczek, prezes SeniorApp. Bardzo proszę, a później udzielię głosu pani. Tylko poprosiłabym już teraz o takie bardziej zwięzłe wypowiedzi. Dziękuję.

Wiceprezes Fundacji SeniorApp Igor Marczak:

Dziękuję, pani przewodnicząca.

Poprawię się tylko, Igor Marczak, wiceprezes, ale również SeniorApp oczywiście.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Przepraszam najmocniej. To jest moja wina i mój błąd. Przepraszam.

Pan Igor Marczak. Bardzo proszę.

Wiceprezes Fundacji SeniorApp Igor Marczak:

Nie obrażam się oczywiście.

Szanowni państwo, chciałbym absolutnie podpisać się pod tym, co powiedziała pani Krystyna Lewkowicz, ponieważ rzeczywiście kwestia edukacji w tej chwili jest, myślę, bardzo ważną rzeczą, co wynika również z naszych doświadczeń. Codziennie przez nasze ręce przechodzą seniorzy, głównie w Łodzi w tej chwili, którzy mówią nam, co jest im potrzebne, jeśli chodzi o kwestię szkoleń. To, że mówimy ciągle o szkoleniach cyfrowych, jest to absolutnie niewątpliwa podstawa, bo seniorzy ciągle czują się wykluczeni ze świata cyfrowego, który nas otacza.

Chciałem powiedzieć, że do tego, co pani mówiła, dorzuciłbym jeszcze szkolenia, które są, myślę, w naszej geopolitycznej sytuacji bardzo istotne, czyli dotyczące zarządzania swoim własnym bezpieczeństwem i przygotowywania się do tego, w jaki sposób poradzić sobie w sytuacjach kryzysowych. To seniorzy również podkreślają bardzo mocno. Natomiast ja bym chciał jeszcze zwrócić uwagę na to, co padało wielokrotnie podczas prac Komisji na temat aktywizacji osób, które są uwięzione w domach, będących ciągle poza systemem i nieaktywnych, tak jak to jest w przypadku najczęściej uczestników uniwersytetów trzeciego wieku. Docierajmy do tych osób, które są tymi przysłowiowymi więźniami czwartego piętra, którzy są poza systemem, do których nam jest trudno dotrzeć w różny sposób poprzez organizacje społeczne, ale również przez ośrodki pomocy społecznej itd. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Proszę bardzo. Udziela pani głosu. Proszę się przedstawić, dobrze?

Zastępca przewodniczącego Obywatelskiego Parlamentu Seniorów Ewa Woźniak:

Dzień dobry państwu.

Nazywam się Ewa Woźniak, jestem wiceprzewodniczącą Obywatelskiego Parlamentu Seniorów.

Szanowni państwo, mam takie pytanie, bo zazwyczaj było tak, że z zamkniętego roku były robione sprawozdania z realizacji projektu. Dopiero po zakończeniu tegoż procesu był ogłoszony kolejny nabór. W tym roku niestety tak nie było, bo wiemy, że zamknięcie i podsumowanie, złożenie sprawozdania jest zawsze do stycznia następnego roku. A my już w tym roku w grudniu ogłosiliśmy nowy nabór do „Aktywni+” oraz zamknięcie tego ogłoszenia i złożenie wniosku do stycznia. Czyli jakby nie zakończył się jeden proces, a już rozpoczął się drugi, tak z tego wynika. Więc chciałabym, żeby w tym regulaminie było jasno określone, kiedy rozpoczyna się kolejny nabór. Zamykamy jeden, otwieramy drugi, a nie żeby się nakładało jedno na drugie.

Drugie moje pytanie to jest pytanie dotyczące ekspertów. Jaki jest klucz wyboru ekspertów? Powiem szczerze, że do tej pory ci eksperci – takie odnoszę wrażenie – chyba byli brani z kosmosu. Po prostu takie głupoty wypisują w swoich opiniach, że aż włos na głowie się jeży, więc dobrze by było, gdyby tych ekspertów sprawdzać i wybierać ich odpowiedni garnitur.

Ostatnia rzecz – moje pytanie dotyczy zespołu państwa. Czy przy nakładzie tylu wniosków, które spływają, państwo posiadacie taki zasób swoich pracowników? Nie wiem, czy przyjeżdżacie ich z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, czy macie swoich, czy oni

to wszystko zdążą ogarnąć? Bo proszę zwrócić uwagę, że w tej chwili też mieliśmy oceniane wnioski aż do maja, więc nie wiem, czym było to spowodowane. Zamknięcie projektu w styczniu, a ocena 30 maja. Więc to też taka moja uwaga. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję.

O głos prosiła jeszcze pani Barbara Ruszkowska-Gębka, członek Zarządu Głównego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów. Bardzo proszę.

Członek Zarządu Głównego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów Barbara Ruszkowska-Gębka:

Dziękuję bardzo.

Barbara Gębka, Zarząd Główny Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów.

Mam pytanie: Czy forma wniosków na 2026 r. będzie mniej skomplikowana, regulaminy krótsze? Bo czasami trzeba zjeść beczkę soli, żeby ten regulamin przetrawić. Chodzi o to, żeby to była prostsza formuła, bardziej dostępna.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Bardzo dziękuję.

Teraz poproszę panią dyrektor o udzielenie odpowiedzi na pytania, które padły. Od razu powiem państwu, że dyskusja na dzisiejszym posiedzeniu bardziej przerodziła się w takie spotkanie robocze poniekąd, co też dobre, ale z drugiej strony pomyślałam sobie, że warto może zwołać – i zwołam – parlamentarny zespół do spraw seniorów w tym temacie, gdzie będziecie mogli państwo więcej powiedzieć i przedłożyć może na piśmie jakieś swoje postulaty dla pani dyrektor. Panią dyrektor zaprosimy na to posiedzenie. Postaram się to zrobić na kolejnym posiedzeniu Sejmu. Oczywiście nie na tym jednodniowym, tylko na kolejnym, takim wynikającym z harmonogramu pracy Sejmu. Myślę, że warto nad tym tematem się pochylić.

W tym czasie poproszę panią Krystynę Lewkowicz, panią Ewę Woźniak, pana Igora Marcza, pana Jerzego Płókarza i wszystkich państwa, być może również panią Sałacińską i wszystkich państwa, których nie ma dziś na Komisji, a być może nas oglądają i są reprezentantami różnego rodzaju szeroko pojętych środowisk senioralnych, abyście zechcieli państwo przygotować i przesłać na adres Komisji Polityki Senioralnej uwagi czy pomysły dotyczące formuły programu „Aktywni+”, żebyśmy mogli również i to przedłożyć na posiedzeniu poselskiego zespołu – bo to poselski zespół, nie parlamentarny – polityki senioralnej.

A teraz panią dyrektor proszę o udzielenie odpowiedzi.

Dyrektor departamentu KPRM Marlena Muszyńska:

Bardzo dziękuję.

Jeżeli chodzi o pytanie od pana Jerzego o trzyletni okres finansowania – tak jak powiedziałam na początku swojej wypowiedzi, to jest propozycja, która jest w tym momencie rozpatrywana. Mając na uwadze fakt, że roczne konkursy często są krótkimi projektami, które są w formule konkursowej... Pokazują, że organizacje nie zawsze mają stabilność realizacji zadania przez kolejne miesiące tylko w oparciu o projekt roczny, a w przypadku planu trzyletniego byłaby możliwość zaplanowania swoich działań na dłuższy okres. Ale tak jak powiedziałam, to jest w tym momencie plan, to nie jest w tym momencie przyjęte rozwiązanie.

Jeżeli chodzi o ocenę strategiczną, to jest to kwestia do ustalenia. Nie jest to kwestia do końca merytoryczna, dlatego ten temat też pewnie będzie ustalany na etapie planowania programu.

Jeśli chodzi o pytanie, które zadała pani, ja tylko chciałam dopytać – rozumiem, że chodzi o to, że chcielibyście państwo, żeby najpierw rozliczyć sprawozdanie organizacji, a dopiero potem ogłaszać konkursy. To może być trudne z perspektywy organizacyjnej, bo jeżeli zadanie kończy się do końca grudnia, to do końca stycznia sprawozdania powinny zostać przekazane, ale to nie oznacza wcale, że ten proces jest zamknięty, bo często sprawozdania wymagają dodatkowych korekt, informacji, sprawozdań. To jest też bardzo wymagający proces po stronie państwa jako organizacji, żeby dostarczyć wszystkie informacje, które są potrzebne, ale również po stronie nas, urzędników, którzy te sprawozdania weryfikują i sprawdzają.

Jeżeli chodzi o ekspertów, o których pani pytała – eksperci byli weryfikowani. Ten proces, jeżeli chodzi o wyniki konkursowe, wydłużył się m.in. z tego powodu. Oczywiście stabilizacja

realizacji zadania nie tylko w kontekście organizacji pozarządowych, ale również działań na rzecz osób starszych jest potrzebna i niezbędna, bo proces ten będzie, podejrzewam, z państwem konsultowany, jak już ten projekt będzie gotowy. Wszystkie państwa postulaty i doświadczenia, które my też częściowo znamy, zapraszam, żeby złożyć do nas do departamentu.

Pyta pani o pracowników departamentu? Tak, przejęliśmy pracowników z departamentu MRPiPS. To są ci sami pracownicy, którzy pracowali w poprzednich latach, nawet kadra jest chyba o dwie osoby większa, ale dopowiem, bo to też może być ciekawe – my do obsługi tego całego programu mamy specjalny generator, który pomaga w pracy pracownikom zespołu, ale też ekspertom. W zależności od tego, który poziom jest oceniany – czy pracownik, ekspert, listy – jest to robione automatycznie, co jest pomocne dla pracy zespołu.

Kolejne pytanie, które pani zadała, było o formularze – tak, zgadzam się z panią absolutnie, że formularze powinny być bardzo proste i bardzo przejrzyste, bo one też mogą budzić pewnego rodzaju wątpliwości, ale one są wzorami, które są dołączone do rozporządzenia ustawy o pożytku i wolontariacie, wobec czego na razie nie mamy możliwości, żeby coś zmienić, bo opieramy się na dokumentach, które są dokumentami ustawowymi. Ale dziękuję za ten głos, bo rzeczywiście formularz wymaga być może gdzieś dodatkowej zmiany. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Również bardzo dziękuję.

Szanowni państwo, wyjaśnimy to, pani dyrektor. Bardzo proszę, aby to pismo trafiło. Ja wtedy poproszę sekretariat o przesłanie posłom. Rozumiem, że pani dyrektor jest otwarta na to spotkanie w zespole ds. seniorów.

Dyrektor departamentu KPRM Marlena Muszyńska:

Tak, oczywiście.

Tylko dopowiem, pani Krystyno, w przyszłym tygodniu zapraszam na spotkanie, bo nie ma na co czekać.

Przewodnicząca poseł Joanna Borowiak (PiS):

Dobrze. Dziękuję uprzejmie.

Jest wymierna korzyść z dzisiejszego posiedzenia. Czy pani poseł Buczyńska uzyskała odpowiedź na pytanie? Dobrze. Dziękuję uprzejmie.

Szanowni państwo, stwierdzam, że Komisja zapoznała się z informacją, niemniej jednak oczekujemy na tę wyczerpującą informację na piśmie wysłaną na adres mailowy Komisji.

Zamykam dyskusję.

Zgodnie z pismem marszałka Sejmu skierowanym do Komisji proszę o przesyłanie do sekretariatu Komisji propozycji tematów do planu pracy Komisji na przyszłe półrocze. Informuję również, że posiedzenie wyjazdowe, przyjęte w aktualnym planie pracy na czerwiec, planowane jest w terminie 14–15 lipca. Będzie połączone z wizytacją w Ośrodku Badawczo-Naukowo-Dydaktycznym Chorób Osteoporetycznych w Ścinawie koło Wrocławia.

Bardzo państwu dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji.